

ASIASANA

5 * 89

16. VSK.

ASIASANA

Kirjastotieteen ja informa-
tiikan opiskelijoiden
ainejärjestön UDK ry:n
äänenkannattaja

TILAUKSET, OSOITTEENMUU-
TOKSET JA ARTIKKELIT
UDK ry
c/o Kirjastotieteen ja
informatiikan laitos
PL 607
33101 TAMPERE

PAINOPIIKKA
Tehokopiointi
Tampere 1989

ISSN 0356-0139

S I S Ä L T Ö :

Puheenjohtajan palsta	4
Keltanokan ensimmäinen päivä...	5

+++

Nordiske Konferanse	
Siden sistit	8
Teemat	11
Koulutusta islantilaisittain	13
Hylkeen nahka	16
Kuvia Islannista	18
Hampaat suussa: matkakokemuksia	20
Kiitokset tukijoillemme	26

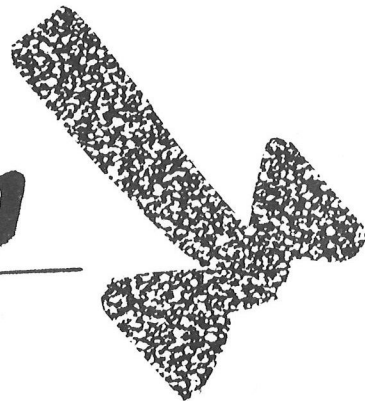
+++

Line livenä	27
Sarvikuonot	31
Leipälakko	34
Valamon kirjasto	36
Lehtiä, lehtiä	37
Kyltyyria	38

T O I M I T U S: Kai Halttunen (vast.), Harri Kalinen, Tarja Koivisto, Leena Korsumäki, Markku Laitinen, Marianne Lindblad, Maikki Marttila, Eija Poteri, Nina Riutta, Sirpa Rojola, Heli Seppälä.

Puheenjohtajan palsta

Minut valittiin UDK ry:n puheenjohtajaksi vuodelle -90, eli taas mentiin munalla töihin!

Heräävään tiedontarpeeseeni "miksi?" alan vastausta etsiä omista kokemuksistani. Tapaus numero 1:

Turun ylioppilaskylän ja Raunistulan kaupunginosan välissä Aura-joen yli kulkee rautatiesilta, jossa on myös jalkakäytävä. Koska se on ainut kohta pitkällä matkalla, josta pääsee rannalta toiselle kastumatta, on polkupyöräliikennekin sillalla melkoinen. Eräänä kauniina päivänä viime kesänä lähdin ylittämään siltaa Nopsalanti ja vastaani oli tulossa kaksi arviolta kuusikymppistä naisihmistä pyörineen. Käytävä on kapea, kaksi pyörää mahtuu ohittamaan toisensa juuri ja juuri. Mutta nämä tädit laskeutuivat pyöriltään ja toinen heistä heitti: "Annetaan nyt tietä miehille, kun ne on vähemmistö!" Siinä oli herja, joka jätti ainakin minut sanattomaksi.

Tapaus numero 2: Viime vuoden jouluaattona istuin junassa matkalla kotiini. Vaunu oli lähes tyhjä, joten kuulin hyvin lähelläni istuneen nelihenkisen perheen keskustelut. Mieleeni jäi hyvin noin kymmenvuotiaan tyttären lause "... jos olisin niin pitkä, niin kaikki varmasti inhoaisivat minua." Minun on vaikea kuvitella samaa lausetta kenenkään miehenpuolen suuhun.

Ja mitä johtopäätöksiä voin tehdä? Totuushan on, että kalliissa kotimaassamme on naisenemmistö ja k&i-opiskelijoiden joukossa hyvin huomattava sellainen. Joko asia on niin, että valta on ja pysyy naisten hallussa, jolloin nimelliseksi keulakuvaksi voidaan valita vaaraton mies, joka ei sotke kuvioita.

Tai sitten naisilla on rasitteena velvollisuus miellyttää kaikkia, mihin nuijanheiluttaja ei voi kyetä edes ainejärjestössä, jossa päätettävät asiat eivät ole kuolemanvakavia.

Päätelmäni kulkee yksityisestä yleiseen, mutta toivon, että kirjoitukseni saa jonkun miettimään, hyvällä onnella ehkä jopa kirjoittamaan vihaisen vastauksen. Mikä olisi sen piristävämpää kuin kunnan väittely!

Markku Laitinen

Keltanokan Ensimmäinen päivä Akateemisessa Maailmassa

Kaikki alkoi eräänä kuulaana syyskuun aamuna - VIRALLISESTI. Tosiasiassa kaikki oli alkanut jo edellisenä yönä: vuoroin valvoin ja vuoroin nukuin leivottomasti. Kauhukuvat tulevasta opiskelijan uraputkesta sai hien virtaamaan ja sydämen pamppailemaan kuin coopen testin jälkeen. Uneni valtasivat painajaismaiset luennoitsijat, jotka korkealta jalustaltaan saarnasivat minulle täysin utopistisista asioista jollain swahilia muistuttavalla kielellä. Painajaiseni saivat minut vapisemaan ja ruumiinlämpöni laski ainakin 20 astetta. Ja loppuyön nukuin viiteen villapaitaan kääriytyneenä.

Mutta jatkakaamme: siellä me, ainakin 1 394 002 tulevaa yhteiskuntatieteilijää, istuimme valtavassa luentosalissa ja odotimme mitä tuleman piti. Ja tulihan sitä. Usean tunnin ajan saimme kuulla fiksuja ja filmaattisia luentoesityksiä sekä hengen ja ruumiin että kaikenlaisen muun ravinnon tärkeydestä opiskelussa. Esitelmöitsijä Jouko Jumppasen luennoissa urheilun vaikutuksesta mm. liikalihavuuden poistajana, tunsin hänen polttavan katseensa osuvan juuri minuun. Katsoin hämmästyneenä ympärilläni ja näin vain hoikkia ihmisiä...

Selviydyttyäni orientoivista ajauduin kuin uppoamassa oleva ruuhi UDK:laisten hellään turvasatamaan. Sen jälkeen järkytys seurasi toistaan.

- A. Jouduin esittelemään itseni kaikkien kuullen (änkytin, punastuin, unohdin jopa nimeni).
- B. Sain tutorin, joka voisi olla pikkusiskoni (olenko ikäloppu?!?).
- C. Kadotin puhtaat ihanteeni tulevista kirjastonhoitajista eli nykyisistä K&I:n opiskelijoista (joillakin oli jopa ehostusta ja jonkun kuulin mainitsevan alkoholiin viittaavan sanan).

Saatuani päivän relevantin informaationtarpeeni täyteen (ja vähän ylikin) laahustin kotiin väsyneenä, mutta onnellisena. Illalla, ennen nukkumaan menoa, selailin vielä saamiani oppaita ja tunsin itseni jo täysiveriseksi "yliopiston pösilöksi". Hymy huulillani nukahdin ja nukuin onnellisena aamuun asti - ja myöhästyin ensimmäiseltä luennoltani...

Tämän fiktiivisen raportin kirjoittivat tähtireportterit Info Tikka ja Kirja Toukka.

**NORDISKE
KONFERANSE**

26.-30.10.
1989

I
REYKJAVIK

Sidelen sistit

ISLANTI

Sigrún Klara Hannesdóttir, joka on kirjastotieteen ja informatiikan (biblioteks- og informations-formidling) dosentti Islannin yliopistossa, on ehdottanut koulutuksen muuttamista BA tutkinnoksi. Nykyisin koulutus kuuluu yhteiskuntatieteelliseen osastoon Islannin yliopistossa.

Borgarbókasafn Reykjavíkur, Islannin suurin yleinen kirjasto aikoo sulkea yhden sivukirjaston kortiston ja ottaa käyttöön DOBIS/LIBIS atk-järjestelmän. Moni pieni kirjasto on kyllästynyt odottamaan yhteistä atk-järjestelmää ja on ottanut käyttöön oman atk-järjestelmän.

Islannin kirjastonhoitajat ovat osallistuneet moniin kirjastoalan konferensseihin ympäri maailmaa. Lisäksi Islannin kirjastonhoitajayhdistys järjesti konferenssin Islannissa 11. maaliskuuta 1989.

Kirjastoista ei ole kirjoitettu runsaasti sanomalehdissä. Kaikki kirjoitukset ovat käsitelleet Þjóðarbókhláðan-rakennusta. Jo vuonna 1957 päätettiin, että kansalliskirjasto ja yliopiston kirjasto yhdistettäisiin. 1970 päätettiin, että tämä Þjóðarbókhláðan-kirjasto rakennettaisiin merkiksi siitä, että Islanti on ollut asuttu 1100 vuotta. Rakentaminen on kuitenkin viivästynyt ja nyt odotetaan kirjaston valmistuvan vuonna 1992.

RUOTSI

Ruotsin uuden koulutusohjelman mukaan kaikki opiskelijat ovat 1. vuoden yhdessä; tämän jälkeen voi erikoistua joko yleisiin tai tieteellisiin kirjastoihin. Ruotsissa on ollut ongelmana saada tarpeeksi opiskelijoita Boråsiin, kuitenkin Umeåon on perustettu uusi kirjastoalan koulutuspiste.

Ruotsiin on tulossa uusi palkkausjärjestelmä, jonka mukaan palkka maksetaan kytken mukaan.

Koulussa on ollut paljon muutakin toimintaa. On perustettu filmikerho ja uusi koulun lehti Over Broen on ilmestynyt 5 kertaa. Helmi-kuussa järjestettiin suuri gaalajuhla, johon osallistui yli 200 henkilöä.

Aalborgin kirjastokoulu

Uuden kirjastokoulutuksen 1. vuosikurssi on valmistunut myös Aalborgin kirjastokoulusta. Heinäkuussa opiskelijat hyvästelivät opettaja Karen Kvistin, joka on ollut koulun osastonjohtajana 10 vuoden ajan. Uusi johtaja on Klaus Aastrup.

Nyt on suunniteltu koulun mahdollista muuttamista ja sulauttamista Aalborgin yliopistoon. On perustettu mm. muuttovaliokunta, johon kuuluu opettajia, opiskelijoita ja teknistä henkilökuntaa.

Kun kirjastokoulu avattiin Aalborgissa vuonna 1973, tarkoituksena oli sulauttaa koulu jonkin vuoden kuluttua Aalborgin yliopistoon. Kuitenkin vasta nyt 15 vuoden kuluttua on alettu keskustella tämän suunnitelman toteuttamisesta.

ÅBO AKADEMI

Opiskelijoiden ainejärjestö (FOLKVET) on toiminut aktiivisemmin viimeisen kahden vuoden aikana kuin aikaisemmin. Keväällä 1988 uudistettiin lähes koko hallitus.

Koulutukseen otetaan joka vuosi 15 pääaineopiskelijaa sekä 10 sivuaineopiskelijaa. Syksyllä 1988 tuli voimaan uusi opetusohjelma.

Kesäkuussa 1988 vt. professori Mariam Ginmanin virka vakinaistettiin. Samalla saatiin yliasistentin virka, jota hoitaa Harriet Lönnqvist. Lisäksi laitoksella on Pia Södergård assistenttina sekä yksi päätoiminen tuntiopettaja. Tutkimustyö on laitoksella aktiivista. Keväällä 1989 hyväksyttiin Sara von Flitnerin lisensiaattityö "Analyser av nationella bestånd inom naturvetenskaper".

TK

NORJA

Oslon kirjastokoulun 3-vuotinen koulutus on ollut ainoa tapa pätevyitä kirjastonhoitajaksi Norjassa. Viimeisen 6-7 vuoden aikana koulu on tarjonnut 2-vuotisen lisäkoulutuksen informaatioalasta ja ATKsta.

Kirjastokoulu antaa myös perusaineopintoja henkilöille, jotka haluavat lisätä kirjasto- ja informaatioalan koulutuksen opintoihinsa, esim. opettajalle, jonka tulee vastata koulukirjastosta. Nämä perusopinnot kestävät vuoden.

Lisäksi on suunniteltu kirjastonhoitajakoulutuksen aloittamista Trondheimissa, Mo i Ranassa ja Tromsössa.

Norjassa on keskusteltu paljon kansalliskirjastoasiasta. Norjalla ei ole ollut kansalliskirjastoa, vaan kansalliskirjastotehtäviä on hoitanut Oslon yliopiston norjalainen osasto. Nyt on päätetty, että kansalliskirjasto perustetaan Mona i Ranaan Pohjois-Norjaan, tämä olisi ns. alue- ja työllisyyspoliittinen toimenpide. Toisaalta monet haluaisivat kansalliskirjaston sijaitsevan Oslossa.

Kuluneen vuoden aikana 2-3 kuntaa ovat yrittäneet sulkea kunnan yleisen kirjaston. Norjan lain mukaan kaikissa kunnissa tulee olla kirjasto, joten sulkemisyrittäykset ovat onneksi saaneet aikaan voimakasta vastustusta.

Norjan taloudellinen laskukausi on myös koetellut kirjastoja, esim. määrärahoja on supistettu. Tämä on vaikeuttanut mm. kirjahankintoja. Suuret kirjastot ovat näin joutuneet pienempien kirjastojen kaukolainapyyntöjen kuormitettaviksi.

Sanomalehdissä on keskusteltu myös kirjastojen kirjanvalintakriteereistä. Kirjastoja on syytetty liiasta holkouksesta ja sensuurista, koska esim. sairaalakirjastossa (Rikshospitalet) satoja kirjoja, mm. Hardy-pojat, Neiti etsivä, on heitetty pois.

Toisaalta kirjastoilla on ollut myös onnistuneita tapahtumia, esim. Kirja -89. Lisäksi järjestettiin kokon kattanut kirjastojen toimintaviikko, jonka päämääränä oli tehdä kirjasto lähiympäristössään "häkyväksi".

TANSKA

Kööpenhaminan kirjastokoulu
Uuden kirjastoalan koulutuksen 1. vuosikurssi on valmistunut koulusta edellisen konferenssin jälkeen. Tämä uusi koulutus antaa opiskelijoille enemmän mahdollisuuksia työelämässä.

Aalborgin kirjastokoulun kanssa on jatkettu yhteistyötä. Aalborgilaiset vierailivat Kööpenhaminassa keväällä. Tällöin keskusteltiin esim. opiskelijaneuvoston tavoitteista ja organisaatiosta.

Keskeistä toiminnassa on ollut koulun sosiaaliseen ilmapiiiriin vaikuttaminen, mm. joulukuussa 1988 tarjoiltiin glögiä koko koululle. Tänä syksynä myös uusille opiskelijoille järjestettiin jotain tavallisuudesta poikkeavaa: hylättiin perinteinen tervehdyspuhe ja sen sijaan esitettiin muotishow eri aikakauden kirjastonhoitajatyypeistä.

TEEMAT

REYKJAVIKISSA KESKUSTELUJEN TEEMOINA OLIVAT KIRJASTOPALVELUJEN MAKSUT JA KIRJASTOTYÖN ETIIKKA. KESKUSTELUT PAINOTTUIVAT MAKSUJEN JA MAKSUTTOMUUDEN POHTIMISEEN, SILLÄ AIHE OLI MITÄ AJANKOHTAISIN. TANSKAN JA ENGLANNIN ESIMERKKEJEN VALOSSA NÄYTTI SILTÄ, ETTÄ JULKISEN SEKTORIN TIUKAN RAHAN AIKA ON YLEISEUROOPPALAIEN ILMIO.

KIRJASTOJEN MAKSUT POHJOISMAISSA TÄTÄ NYKYÄ

TANSKASSA tehtiin keväällä 1989 kirjastolakiin muutos, joka antaa kunnille vallan päättää video- ja musiikkilainauksen maksuttomuudesta tai maksullisuudesta.

ISLANNISSA on yleisiin kirjastoihin ostettava lainauskortti. Levyjen ja videoiden lainaus maksaa, niissä harvoissa paikoissa, missä niitä vlipäätään on tarjolla.

RUOTSISSA ei ole, kuten tunnettua kirjastolakia, mutta siellä yleisissä kirjastopoliittisissa periaatteissa luovataan kaikille tasa-arvoiset mahdollisuudet tiedon hankintaan. Yksikään kunnallinen kirjasto ei ole uskaltanut vaatia lainausmaksuja. Sen sijaan monet erityispalvelut maksavat kuten Suomessakin esim. aineiston varaaminen, kaukolainaus, kopiointi, myöhästyneet lainat. Käytössä ovat käsitteet kollektiivipalvelut ja yksilölliset palvelut: kollektiivipalvelut esim. lainaus halutaan ehdottomasti pitää ilmaisina, kun taas yksilöllisten palvelujen esim. tiedonhaku maksullisuutta voi jo pohtia.

NORJASSA kirjastopalvelujen maksuttomuus on pyhä lehmä, jota ei saa loukata. Kuitenkin maksuja todellisuudessa jo otetaan mm. kaukolainakopioista ja ATK-tiedonhauista. SUOMI: maksuja on jo nyt yleisissäkin kirjastoissa, teollisista nyt puhumattakaan.

KIRJASTOILLE KILPAILIJOITA?

Kirjastoilla ei ole monopolia tietoon. Jos kirjastojen resurssit pienevät ja palvelu huononee, saattavat yksityiset tietopalvelut vallata alaa. Kaikki joilla on rahaa ja kiire saada tietoa kääntyvät silloin kirjastojen oville tietofirmoihin: yrittäjät, tutkijat, virkamiehet ja varakaimmat opiskelijatkin. Yksityiset ja julkiset tietopalvelut voivat tietysti onnellisessa tapauksessa täydentää toisiaan. Kilpailuasemaan joutuminen voi jopa piristää kirjastoja.

KIRJASTO JULKISESSA TALOUDESSA

Kirjastot ovat ja pysyvät kannattamattomina laitoksina. Muuta on vaikea kuvitellakaan. itse asiassa veronmaksajat ovat jo kertaalleen maksaneet palveluista veroissaan. Ei kai kahteen kertaan tarvitse samasta palvelusta maksaa?

Kirjasto ei ole yritys vaan palvelulaitos. Siksi kirjastoissa ovat saaneet henkiset arvot määrätä - tasapuolisesti on tyydytetty ihmisten kulttuurin nälkää ja tiedon janoa. Nyt kolkuttavat uudet arvot, tuottavuus ja kannattavuus, ovella. Mitä kirjasto vastaa?

ETIIKKA ETIKKAAKO?

Etiikkakeskustelu kangertelee vielä pohjoismaisella tasolla. Suomi on edelläkävijä, jolle kumarretaan, ja Kerstin Rosenqvist auktoriteetti, jota lainataan. Etiikka nähdään milloin raskaana riippana, milloin sanahelinänä tai mahtailuna.

Uusia näkökulmia yritettiin etsiä. Eettinen näkökulma kirjastonhoitajan ajankäyttöön, olisiko se enemmän aikaa asiakaspalveluun, vähemmän luettelointiin. Eikö muuten asiakaspalvelun heiteillejättöä ole myös se, että nuoret ja kokemattomat työnnetään tiskin taakse ja mitä enemmän kokemusta ja pätevyyttä, sitä kauemmaksi asiakkaista pääsee tai joutuu? Kirjastotyöntekijöiden keskinäinen solidaarisuus ja joustava työnjako voidaan sekkin nähdä myös eettisestä näkökulmasta.

PARANTAVATKO MAKSUT PALVELUA?

Jos kirjastojen käyttö vähennee maksujen myötä, niin kirjaston henkilökunnalla on enemmän aikaa asiakasta kohti kuin aikaisemmin. Näin ollen maksujen otto parantaisi palvelua. Onko kuitenkaan turhaa kirjaston käyttöä? Ketkä asiakkaat karsiutuisivat?

Asiakkaat vaativat enemmän, kun tuote(=palvelu) maksaa. Kirjastopalveluilta voidaan vaatia nopeutta ja tietojen ajankohtaisuutta ja oikeellisuutta. Maksanut asiakas tulee myös herkemmin valittamaan huonosta palvelusta kuin ilmaiseksi tietonsa saanut. Maksut voivat tuoda tehokkuutta kirjastoon. Ehkä kirjastoväki pelkääkin juuri sitä?

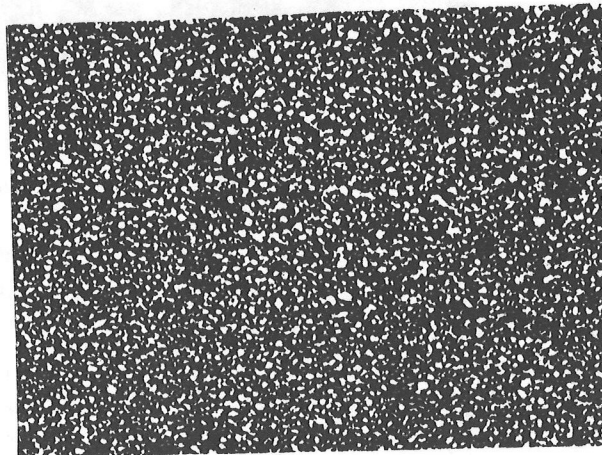
SUMMA SUMMARUM

Ilmaisperiaate on uhattuna. Tyhminä on kerääntyä periaatteen taakse kuuroin korvin ja näkemättömin silmin. On tunnistettava tosiasiat: maksut tulevat muodossa tai toisessa ja itse asiassa niitä on jo nyt. Vielä on kuitenkin vähän aikaa pohtia ja ottaa kantaa, vaikuttaa siihen, missä laajuudessa maksuja aletaan ottaa. Rauhalliset ja leppoiset kirjastoajat saattavat olla pian ohi.

Koulutusta Islantilaisittain

Varsinaisten konferenssin keskusteluteemojen lisäksi nousevat jokaisessa tapaamisessa esiin koulutuskysymykset. Onhan kirjastohenkilöstön koulutus hyvin erilaista pohjoismaissa. Tanskassa ja Norjassa toimivat keskiasteen kirjastokoulut, Ruotsin kaksivuotiseen kouluun edellytetään kahden vuoden yliopisto-opintoja ja Islannissa sekä Suomessa kirjastonhoitajat valmistuvat yliopistoista.

Suomalainen koulutusjärjestelmä, jossa kirjastonhoitajia koulutetaan yliopistoissa ja kirjastovirkkailijoita keskiasteella on aina herättänyt hämmästystä, eikä aina suinkaan ymmärtämystä pohjoismaisilta opiskelijakollegoiltaamme. Islantilaiset ovat kuitenkin ottaneet suomalaisen järjestelmän mallikseen kehittämässään omaa koulutusta ja kirjastolaitostaan.

Islantilaisen koulutuksen kehityksessä voikin löytää yhtäläisyyksiä suomalaisen tilanteen kehittymiseen. Islannin yliopisto perustettiin 1912 ja kirjastonhoitajakoulutus aloitettiin 1956 filosofisessa tiedekunnassa yliopiston kirjastonhoitajan toimiessa opettajana. Ensimmäisen alemman korkeakoulututkinnon, B.A., suorittaneet kirjastonhoitajat valmistuivat 1964. Vuonna 1971 kirjastokoulutus siirrettiin vastaperustettuun yhteiskuntatieteelliseen tiedekuntaan.

Islannin yliopistossa on yhdeksän tiedekuntaa ja noin 3500 opiskelijaa. Yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa voi opiskella sosiologiaa, valtio-oppia, kulttuuri-antropologiaa, kansanperinnettä, psykologiaa, kasvatustiedettä, kirjasto-oppia sekä lisäksi annetaan sosionomikoulutusta. Vakinaisina opettajina tiedekunnassa on 4 professoria, 8 dosenttia ja 10 lehtoria. Kirjasto-opissa on kolme vakinaista opettajaa: dosentti ja kaksi lehtoria. Seitsemän tuntiopettajaa ovat olleet opetustehtävissä jo pitkään. Kirjasto-opin opettajilla on samanlainen tutkimus- ja julkaisuvelvollisuus kuin muidenkin laitosten opettajilla. Laitos on perustanut myös tutkimuslaitoksen, missä toimii tällä hetkellä puolipäivätoiminen tutkija.

Vuosittain otetaan opiskelemaan 20-25 opiskelijaa. Kaikilla, joilla on neljän vuoden korkeakouluopinnot on oikeus kirjoittautua yliopistoon. Muut halukkaat valitaan pääsykokeen perusteella. Kirjasto-opin opiskelijoista on suurin osa naisia, vain 1-2 miestä aloittaa opinnot vuosittain.

Kirjasto-opissa suoritettava tutkinto on alempi korkeakoulututkinto. Tutkinto koostuu 90 pisteestä eli suomalaisittain opintoviikoista, jotka vastaavat kolmen vuoden opintoja. Opiskeluaika ei saa ylittää neljää ja puolta vuotta. Koulutuksen laajuus on mahdollista valita itse, mutta pätevyysvaatimukset on kuitenkin tarkkaan määrätty. Kirjastonhoitaja on Islannissa suojattu ammattinimeke, jota saavat käyttää vain tietyn koulutuksen saaneet henkilöt.

Koulukirjastonhoitajaksi voi pätevyitä 30 pisteellä ja opettaja koulutuksella, kirjastonhoitaja nimekettä voi käyttää 60 pisteen opinnoilla aiemman B.A. -tutkinnon lisäksi tai suorittaen loput tutkinnoista sivuaineissa. 90 pistettä kirjasto-opissa vastaa B.A. -tutkintoa. Tähän pidempään tutkintoon sisältyy enemmän metodiopintoja yhteiskuntatieteellisestä tiedekunnasta kuin lyhyemmissä tutkinnoissa. Koulutusohjelma koostuu metodiopinnoista, filosofiasta, luokituksesta ja indeksoinnista, luetteloinnista, kansallisbibliografiatyöstä, informaatiopalvelusta, kirjastoautomaatiosta, Online hauista, aineiston valinnasta ja erilaisia kirjastotyyppejä koskevista opinnoista. Sivuainevalinnat ovat vapaita. Suosituimmat sivuaineet ovat kielet, historia ja kulttuuri-antropologia. Harvemmin opiskelijat valitsevat sivuaineiksi biologiaa, geologiaa tai tietojenkäsittelyoppia.

Kirjastokoulutuksen tavoitteena on valmentaa kaikenlaisiin informaationkäsittelytehtäviin yhteiskunnassa. Pienessä maassa ei ole realistista kouluttaa kirjastonhoitajia vain perinteiseen kirjastoon, koska työmahdollisuudet ovat rajalliset. Yhä useampi koulutuksen saanut kirjastonhoitaja työskentelee itsenäisesti erilaisten yhteisöjen ja yritysten informaatiopalveluissa. Koulutet-

15 tujen tulevaisuus näyttää valoisalta, sillä työtömyys ei ole suuri ongelma, vaikka 10% työskenteleekin kirjastoalan ulkopuolella. Vuosina 1985-1989 valmistuneista 62:sta kirjastonhoitajasta työskentelee 17 tutkimus- ja yrityskirjastoissa tai free-lance-reina, 14 yleisissä kirjastoissa, 7 oppilaitosten kirjastoissa, 6 yliopiston kirjastossa ja kansalliskirjastossa ja 7 kirjastoalan ulkopuolella. Ulkomailla työskenteleviä tai ammatissa toimimattomia on 6. Valmistuneista viisi on jatkanut opintojaan

Kirjastonhoitajille asetetaan tulevaisuudessa entistä suurempia vaatimuksia erityisesti tutkimus- ja yrityskirjastoissa. Koulutusta suunnitellaan kehitettäväksi niin, että ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaminen kirjasto-opissa olisi mahdollista. Koulutuksen uudistaminen on parhaillaan meneillään, kuten nykyisen opinto-ohjelman arviointikin. Vuonna 1991 toteutettavassa opetusohjelman uudistamisessa pyritään parantamaan myös jatko-opintomahdollisuuksia.

Opiskelijoiden ja opettajien toiveissa on myös yhdistetyn kansalliskirjaston ja yliopiston kirjaston uudisrakennuksen valmistuminen ja atk:n käyttöönotto kirjastoissa. Nämä uudistukset mahdollistaisivat harjoittelun ja projektiopiintojen tehostamisen.

Hylkeen- nahka

Olipa kerran Mýrdalurissa mies, joka eräänä aamuna sattui kävelemään läheisillä merenranta-kallioilla. Hän oli liikkeellä niin aikaisin, että suurin osa muista ihmisistä oli vielä nukumassa. Mies käyskenteli kallioilla ja osui erään luolan suulle. Sisältä kuului hauskanpidon ja tanssin ääniä, kun taas luolan suun ulkopuolella lojui maassa suuri määrä hylkeennahkoja. Mies otti yhden nahoista, vei sen kotiinsa ja laittoi arkkun lukkojen taakse.

Myöhemmin päivällä mies palasi luolalle. Tällä kertaa hän löysi sieltä istumasta ilkosen alastoman kauniin nuoren naisen, joka itki katkerasti. Hän oli se hylje, jonka nahan mies oli vienyt. Mies haki naiselle vaatteita, lohdutti tätä ja vei hänet mukanaan kotiinsa. Nainen kiintyi mieheen mutta ei tullut kovin hyvin toimeen muiden kylälaisten kanssa. Usein hän istui yksinään katselemassa merelle.

Jonkin ajan kuluttua mies ja nainen menivät naimisiin. Liitto osoittautui onnelliseksi, ja he saivat useita lapsia. Mies piti nahan aina lukittuna arkussa ja kuljetti avainta mukanaan minne ikinä menikin.

Eräänä päivänä monta vuotta myöhemmin mies lähti kalaan ja unohti avaimen tyynynsä alle.

Toiset sanovat, että hän meni joulukirkkoon perheensä kanssa, mutta vaimo, joka oli huonovointinen, jäi kotiin. Kerrotaan, että mies unohti avaimen työvaatteidensa taskuun vaihtaessaan vaatteita.

Oli miten oli, kun mies palasi kotiin, arkku oli auki, ja vaimo sekä hylkeennahka poissa. Vaimo oli ottanut avaimen, katsonut uteliaisuudesta arkkun ja löytänyt nahan.

Kykenemättömänä vastustamaan kiusausta, hän oli jättänyt hyvästit lapsilleen, pukenut nahan ylleen ja sukeltanut mereen. Mutta ennen kuin hän tämän teki - niin tarina kertoo - hän lausui nämä sanat:

"Kahden vaiheilla mun täytyy olla: on seitsemän lasta merellä tuolla ja seitsemän myös maan päällä täällä."

Aviomiehan kerrotaan kaivanneen vaimoaan syvästi.

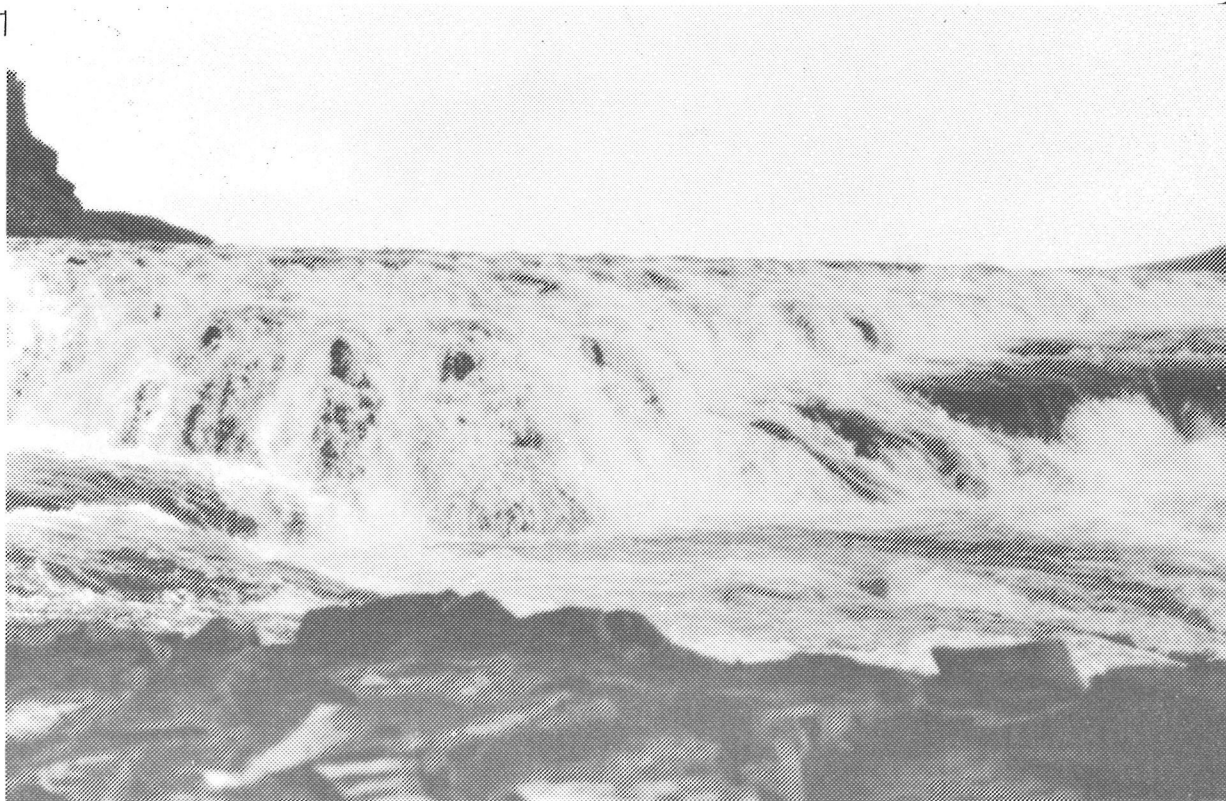
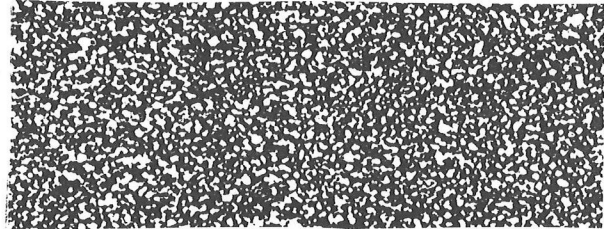
Myöhemmin, kun mies meni kalaan, ui yksinäinen hylje usein hänen veneensä ympärillä, ja joskus näytti siltä kuin sen silmistä olisi valunut kyyneleitä. Mies sai aina hyvät kalansaaliit ja merestä huuhtoutui monia asioita hänen rannalleen.

Muut kyläläiset huomasivat usein, että kun lapset olivat kävelemässä rannalla, hylje uiskenteli vähän matkan päästä rannasta ja heitteli lapsille monivärisiä kaloja ja kauniita näkinkenkiä.

Mutta koskaan ei heidän äitinsä palannut heidän luokseen maan päälle.

LK

Lähde: Icelandic Folk and Fairy Tales. Iceland Review, 1987

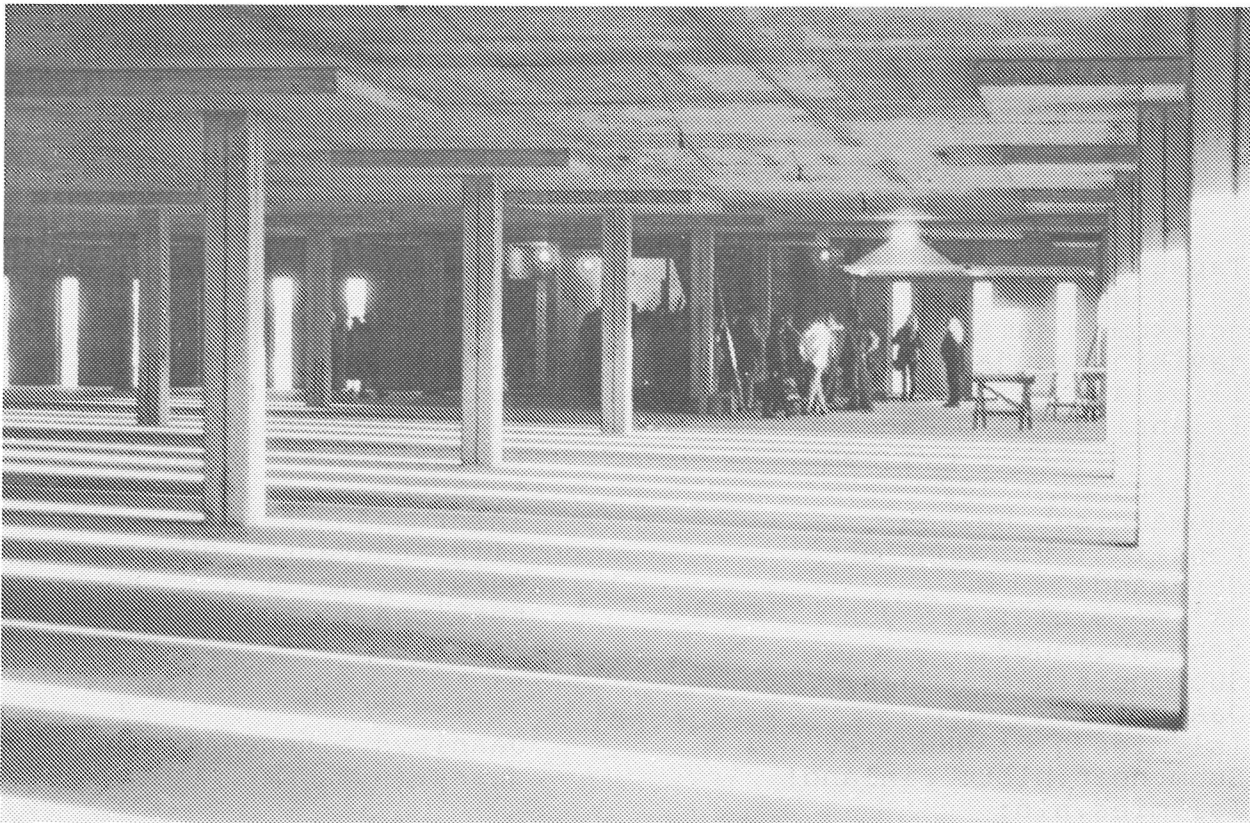
Islannissa on 70 000 hevosta, mutta näinkin voi käydä.

Urheat turistit mannerlaattojen välissä.

Jo väsyneet konferenssilaiset päätösjuhlissa.

Päällepäin valmiilta näyttävä kansallis & yliopiston kirjasto odottaa valmistumistaan - jo kolmatta vuotta.

HAMPAAT SUUSSA

Lyhyt islannin
alkeiskurssi, osa 1
Flokkunarkerfi Deweys og
spjaldskrárnar =
1)kokkelipimää
Deweyläisittäin
2)Deweyn luokitusjär-
jestelmä ja ..öö..
3)Dewey ja kadonneen
hämähäkin metsästäjät

Lyhyt islannin
alkeiskurssi, osa 2
Snyrting =
1)Rehtorin toimisto
2)Kauneussalonki
3)Helpotushuone

Tapahtuipa eräänä il-
tana, kun urhea
joukkomme samoili Reyk-
javikin katuja myöhään
illalla:
Islantilainen mies-
henkilö: Eftir Çvi sem
tilefni er til??
Suomalaiset neito-
henkilöt: Vii dont an-
derstand!
Isl.mies.hlö: Are you
from Ausland?
Suom.neit.hlöt: Jees,
Jaa, Jáu'
Isl.mies.hlö: WHHHere?
Suom.neit.hlöt: Finland!
Isl.mies.hlö:
Njäääääääääääääähnhhhh
?!????????????

Norjassa esitetään usein
kirjastoalan opiskeli-
joille hankala kysymys:
Vai teidän koulutuksenne
kestää kolme vuotta?
Mitä ihmettä te sitten
oikein opettelette tuona
aikana? Kolme vuotta!
Eräs vastaus: Joo, no
ekana vuonna opetellaan
valitsemaan sopivan
tiukan näköiset rillit
ja sit keväällä meillä
on tunteja siitä kuinka
nuttura tehdään. Tokana
vuonna on imitaatiota.
Pitää opetella sanomaan
Njäääh? ja olemaan
samanaikaisesti erittäin
paheksuvan näköinen kun
joku tuo kirjan
myöhässä. Kolmantena
vuonna opitaankin
sanomaan Shhhsss! ja
lurkkimaan moittivasti
oikeaoppisesti valittu-
jen rillien
takaa.(Toim.huom. eräs
ruotsalaisneitokainen
suhautti
informasjjjhhsBjjhhuunin
niin sujuvasti, että
saisi varmasti 3 + shh-
tentistä.)

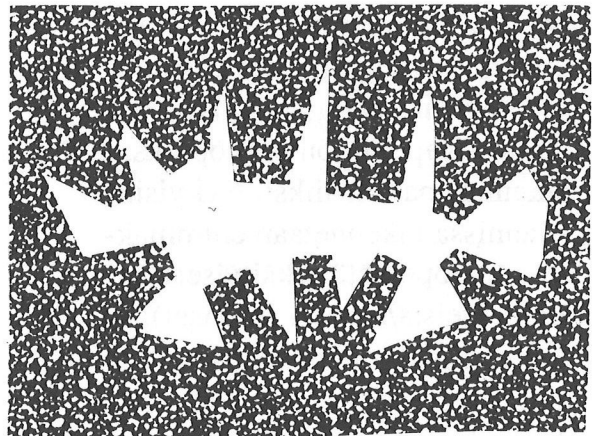
Jännitys tihenee Espan-
jassa.

Islantilaista pankkikäytäntöä: Neiti 1 tuo valuuttakaavakkeet. Asiakas täyttää kaavakkeen. Neiti 2 ottaa vastaan kaavakkeen ja ojentaa sen Neidille 3, joka puolestaan kiikuttaa sen takahuoneeseen Neideille 4 ja 5, jotka tarkastelevat syvän epäluulon vallassa uudistettuja satasia valppaiden katuvakoojien silmien alla. Neiti 6 saa tarkastetut setelit ja kaavakkeet ja antaa ne Asikkaalle, joka on odottaessaan kahmaissut ilmaisen eksoottista tekstiä sisältävän heijastimen.

Laivalla iskujoukkomme ravintolassa. Neito Rohkea kysyy tarjoilijalta: Saaks täältä jäätelöannoksia? Mies tarjoilija venyttää tympeän rutinoidun ilmeensä 20 senttiä leveämmäksi ja kulmakarvat 10 senttiä korkeammalle vastatessaan :
Eheheheheheheheheheheh
ehEI,
heheheheheheh....
Neito Rohkea palaa hyvässä järjestyksessä takaoikealle lähes säilyttään kirjastonhoitajalliset naamanilmeet.

Ote skandinaaviskasta suomalaisten puhumana:
-Jáu', Gruppen samles snartisti. Go kysymään lähteekö åbolaiset og ottamaan bussin med me!
-Ikke alls, emmä hinnaa ny, mnuun täytyy ahtaa ylletröijat kassiin ja jälp; mun sparepossen foodikin on ihan slut
-Så , skaul, mä meen själv!

UDK:n UUutisiA: Tasa-arvovaltuutettu Nikula on ottanut yhteyttä Suomen delegaation naispuolisiin jäseniin. Puolueettomista lähteistä peräisin olevien tietojen mukaan Islannissa on kerätty ns. poikakatalogia, tarkoituksena välittää nnn-näköisiä mieshenkilöitä mm. suomalaisille soteleskille postimyynnin välityksellä. Oulussa katalogihuhut ovat aiheuttaneet tungosta Oulun rautatieasemalla. (tavaran vastaanotto) Henkilövahingoilta on välttytty. UDK:n entinen puheenjohtaja Seppälä ei kommentoi asiaa, ent. varapuheenjohtaja Halttunen vaikenee myös, mutta näyttää siltä, että Halttusella olisi katalogista enemmänkin sanottavaa. Asia vietäneen laitosneuvoston ulkoasianvaliokuntaan heti Dr. Sigrún Klara Hannesdóttirin vierailun jälkeen.

Lähes koko matkan ajan pidettiin hampaat suussa.

ILMASTO - "Jollet pidä säästä, odota hetki", sanovat englantilaiset. Voimme todistaa, että islantilaisilla on täysi oikeus hokea samaa. Saimme nauttia jatkuvasti muuttuvasta säätilasta: Ensin oli pakkasta, sitten tuli lunta, ja alkoi tuulla, sitten sadetta, sade lakkasi, tuulta, sadetta, myrskyä, sadetta, sadetta, räntäsadetta, tuulta, tuuu-uulta, sadetta, tuulta. Ja taas tuulta. Ja sitten paistoi aurinko, eikä satanut, eikä tuullut; mutta sateenkaaret leikkivät vesiputouksissa. Silloin annoimme anteeksi sen, ettei maanjäristystä tullutkaan. Mutta olihan ensimmäinen ukkonen vuosikymmeneen, ja palohälytys keskellä yötä (jota melkein kukaan ei kuullut).

Heli - ylimmäinen avaimenvartija; varustautumismestari

PUUT - Islannissa ei ole metsiä, mutta metsäntutkimuslaitos on. Alkuperäiset ns. metsät olivat vaivaiskoivupensaikkoja, jotka ensimmäiset maahanmuuttajat hakkasivat lähes sukupuuttoon polttopuiksi ja rakennusmateriaaliksi. Nykyisin Islannissa rakennetaan enimmäkseen aaltopellistä (yksityiset) tai elementeistä/kivestä (julkiset). Aaltopeltitalot ovat aika sieviä, sillä maalattuna pelti muistuttaa erhdyttävästi kapeaa puulistaa. Julkinen rakentaminen kärsii paitsi materiaali-, myös rahapulasta, mikä näkyy ajankäytössä. 10 vuoden rakennusprojekti on expressluokkaa. Tavallisin kesto on 20-40 vuotta suunnittelu mukaanlukien.

NIMET - Islantilaisilla ei ole sukunimiä, vaan kaikki ovat isänsä lapsia (!) -sdottir tai -sson. Avioliiton sattuessakaan perhenimi ei muutu. Tämä aiheutti ahdasmielisempinä aikoina ongelmia islantilaisille turistipariskunnille, kun heidän piti todistaa olevansa naimisissa keskenään - huolimatta siitä, mitä heidän passeissaan sanottiin. Toisinaan jotkut naiset antoivat periksi ja ottivat passeihinsa miehensä nimen (= miehen isän nimi) suorittaen näin kivuttoman sukupuolenvaihdon. Samalla näiden naisten appiukot saivat ylimääräisen pojan ilman omaa ansiotaan.

Koska sukunimiä ei ole, puhelinluettelot on järjestetty etunimen mukaan. Tällöin nimen lisäksi on tiedettävä myös henkilön perhetausta, jos tahtoo kommunikoida puhelimitse. Islannissa asuu kuitenkin myös ulkomaalaisia, joilla on normaalit nimet, joten heidän puhelinnumeronsa löytyy sukunimen mukaan aakkosista.

Periaatteessa. Käytännöstä ei oikein saatu selvyttä - vaikka itse alkuasukkaatkin yrittivät.

Esko - postikorttiennätys, 57 1/2 (1/2 siksi, kun viimeisestä puuttui postimerkki); problem med slips

URHEILU - Jos ikinä menette Islantiin, menkää talvella ja käykää maauimalassa. Uima-
altaiden vesi lämmitetään

kuumien lähteiden avulla, joten Islannissa voi nauttia ympäri vuoden vesiurheilusta avoimen taivaan alla. Nautintoa lisäävät altaan reunalla karhumaisesti lyllertävät valvojat ja uima-
reiden valmentajat. Karhumaisesti siksi, että heillä on toppatakki, turkishatut, kuusaappaat ja rukkaset.

Tavanomaisten +25° uima-
altaiden lisäksi maauimaloihin kuuluvat erottamattomasti pienemmät, 10-15 hengelle mitoitettut kuuma-
vesialtaat, jotka soveltuvat saunaakin paremmin sosiaaliseen kanssakäymiseen (poislukien tupakointi). Tunnelma +45°C -
altaassa on erinomaisen tiivis. Seurusteluun parhaiten sopii silti +32° vesi. Luonnollisesti myös suihkuja ja kylmiä kylpyjä on tarjolla, jos joku kieroutunut niitä kaipaa.

Kylmiä efektejä voi saada myös rautakaiteista, kostuneista hiuksista, likinäköiset hyytyvistä silmilaseistaan ja jäätyneestä betonilattiasta. (Maksaako vakuutusyhtiö korvaukset, jos liukastuu uimalassa jäiseen lattiaan ja taittaa jalkansa?)

Tiina - Oscar naispääosasta; 2. sija
lottotyttöarvonnassa

Gunilla - Suomi-neito; kolmas
vartionjohtaja

Tarja - liikennelaitoksen ystävä
nro 1; presidentin sukulainen

Ann-Louise - diplomikielen-
kääntäjä

RIKKI - tuoksuu Islannissa kaikkialla, missä on vettä. Syynä on vulkaaninen maaperä, geotermien lämmitys etc.

Rikinhajuun törmää kylvyssä, suihkussa, vesijohtovedessä, uimalassa. Siihen tottuu kuitenkin nopeasti ja parin päivän jälkeen katku tuntuu kotoisen tunkkaiselta. Vesijohtaja uimavedessä rikki ei ole hyväksi hiuksille, mutta iholle sen pitäisi tehdä ihmeitä. Meidän testiryhmässämme muutoksia ei havaittu, mutta ehkäpä viikko oli liian lyhyt koeajaksi.

Eija - ikke als manglas norskstkst
sadetakki

GEYSIRIT - Kaikkihan tietävät geysirit, nuo luonnon omat suihkulähteet. Mekin halusimme ehdottomasti nähdä oikean geysirin, joten tilasimme bussin maaseudulle. Valitettavasti Geysir oli jäänyt jo eläkkeelle ja palaa remmiin vain tärkeiden valtiotouristien takia. Silloinkin vain, jos sitä lahjotaan noin 100 kg:lla saippuaa.

Maaseuturetki ei kuitenkaan ollut turha, sillä meille esiintyi varageysir, Strokkur nimeltään. Strokkur yltyi kiitettävästi noin 13 metrin korkeuteen ja purkautui n. 6 minuutin välein. Kuvauskohteena yliveto. Purkausvaihe alkaa huolestuttavalla kurinalla ja kuohunnalla, jotka muistuttavat ylensyöneen liikalihavan pahoinvointioireita. Seuraavaksi vihreä vesi alkaa loiskua levottomasti lähteen reunoille. Hetken tyyni hiljaisuus ja sitten vesi pullahtaa altaan reunojen yli ja keskeltä purskahtaa, syöksyy ja jyrisee luotisuoraan kohti taivaita n. +300° vesipatsas, joka laskeutuu takaisin yhtä kohtisuorasti. Usein purkaukseen liittyy 1 tai 2 pienempää elämystä. Kuten aina suurissa tapahtumissa, jännittävä vintä on juuri ennen h-hetkeä. Kotioloissa efektiä voi jäljitellä keittämällä maitoa. Maito kiehuu ylitse samalla tavalla kuin geysir yökkää ylimmäisen kerroksensa pois kohoavan vesipatsaan tieltä. Kun vielä kuvittelee vihertävän kirkaan veden, rikinhajun ja muistaa seisoa tuulen alapuolella, voi saada aavistuksen siitä, mistä on jäänyt paitsi.

Maikki - 1. luokan urhoollisuusmitali tammenlehvien kera (loukkasi jalkansa laavakentillä ja hoiti hommansa epäröimättä loppuun asti)

VAAROJA - Seuraavat kohtaukset voivat iskeä Islannissa:

- Villapaitahysteria: ilmenee pakonomaisena tarpeena ostaa, vaihtaa tai varastaa villaisia tavaroita, säätilalla on suora vaikutus kohtauksen voimakkuuteen. Parannuskeinoja ei ole.
- Kuvaushysteria: iskee erikoisesti maaseudulla ja veden lähellä, pahimpia paikkoja ovat kosket ja geysirit, myös pienet järvet. Kohtaus on voimakkain henkilöillä, joilla on taipumusta elektroniikkariippuvuuteen. Parannuskeinona em. paikkojen karttaminen.
- Yökötys: tulee kun seuraavakin aterialla tarjotaan lammaslihaa. Parannuskeinona ruokasalin karttaminen ja pizza.
- Arktinen hysteria: iskee aina, ilmenee kaikkina edellisinä ja lukemattomina muina variaatioina. Parannuskeinoja ei ole.

Leena - villapaitahysterian pahin uhri (4 kpl); suunnistusmestari; gruppenledare

Kai - kuvaushysterian uhri; mahdollisuus sormuksen ritarin arvonimeen

PERINNERUOAT - Islantilainen keittiö, osa1:

Maatunut hai

- Otetaan yksi hai, mieluiten vastatapettu. Poistetaan sisälmykset.
- Kaivetaan kuoppa sopivan pehmeään maahan lähistölle (lähistölle, jottei hai kärsisi kuljetuksesta).
- Laitetaan hai kuoppaan ja täytetään kuoppa. Lopuksi tälataan maa tiiviiksi ja tehdään hyvä kartta paikasta.
- Annetaan hautua 3 kuukautta.
- Otetaan kartta ja etsitään hain kypsytyspaikka. Kaivetaan se ylös ja leikellään sopivankokoiseksi annoksiksi, sekä nautitaan.
- Geotermisesti kypsytetyn hain maku on eksoottisen aromikas. Hyviä lisäkkeitä ovat vaalea leipä ja pyykkipoika (nenään).

Marita - sosiaalisuuslistan ylivoimainen kärkisija maksimipistein -1 (-1 koska filmitähti pihisti sosiaalisuusvälineet)

PÄIVÄN BOOLI

Cocktail SocialCamera

1 osa tummaa rommia

1 osa Pina Coladaa

riipaus rikkiä

- tarjoillaan pinttyneestä hammasmukista
- desinfioi paremmin kuin Klorin ja käy päähän

Islantilainen keittiö, osa2:

Lammas: Lammas on Islannin yleisin eläin. Maan karut olosuhteet pakottavat hyödyntämään kaiken mahdollisen.

Ensitutustumisemme Lampaisiin sujui näin:

Aika: Ensimmäinen ilta .

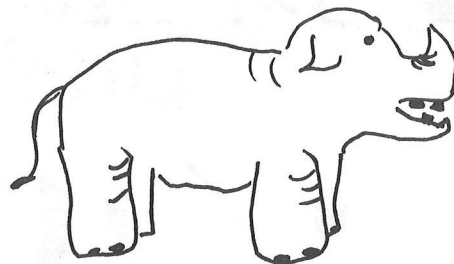
Paikka: Paikallinen supermarket.

Henkilöt: Suomalaisia turisteja.

Olosuhteet: Hienoinen nälkä.

-
- "Syödäänköhän täällä muuta kuin seitiä ja silliä?"
 - "Tossa on pakasteallas. Kalapuikkoja, ranskalaisia perunoita, vihanneksia, lohifileitä ..."
 - "Hei, mikähän tää on? Siitä sais jo perheelle paistin, aika iso möntti."
 - "Onkohan se valaanlihaa? Kun se on ihan mustaa. Katsokaas tekin."
 - "Toi alkuasukas ainakin osti yhden."
 - "Jos nää onkin lemmikkieläimille."
 - "Aika erikoinen, mikähän tää on."
 - "Tossa on joku putki, tai semmonen, niinkun siitä olis katkaistu jotain .."
 - "Sehän on savustettu."
 - "Hei kuulkaa, se on lampaan pää .. ja tossa on silmänreikä."

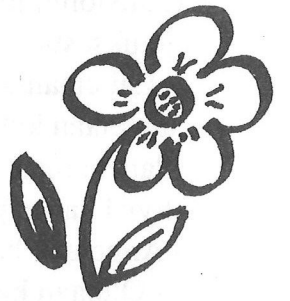
MM

KONFERENSSIIN OSALLISTUMISEN TEKIVÄT MAHDOLLISEKSI

* Tampereen
yliopiston
tukisäätiö

* Opetusministeriö

* Suomen
kirjastoseura

* Kirjastopoliittinen
yhdistys

* Kirjastopalvelu

* Kirjastonhoitaja-
liitto

* Kunnallistieto

* Suomen
tieteellinen
kirjastoseura

KIITOS!

Line Livenä

Kirjastoalan suurimpiin guruihin kuuluva Maurice B. Line vieraili Suomen kiertuellaan myös Tampereella marraskuun alussa. Hän vallotti salin-täyteen yleisön räväkillä näkemyksillä kansalliskirjastojen tehtävistä ja kansalliskirjastojen nykyisistä ongelmista. Kun luento oli vielä höystetty peri-brittiläisellä huumorilla ja täydellisellä artikulaatiolla oli yleisön mielenkiinto ja innostus taattu.

Luentonsa aluksi Line tarkasteli kansalliskirjastotyön nykyisiä ongelmia. Rahan puute oli tietenkin ensimmäisellä sijalla. Määrärahat pysyvät ennallaan, ellei niitä jopa leikata, vaikka voimakas inflaatio ja aineistojen hintojen nousu lisäävät kustannuksia koko ajan. British Library saa vuosittain noin 2 prosenttia alle inflaatiotason jäävät määrärahakorotukset. Kymmenessä vuodessa tämä tekee jopa 30 prosentin leikkauksen määrärahoihin.

Ongelmallisena Line piti myös kansalliskirjastojen hallinnollista asemaa. Ovathan ne voimakkaammin keskushallinnon alaisia kuin muut kirjastot. Kun vielä tyypillinen ja selvä asiakaskunta puuttuu, niin on hallinnon toimia jatkuvasti tarkailtava ja mahdolliset määrärahojen leikkaukset pyrittävä torjumaan henkilökunnan voimin, koska asiakaskunta ei saa ääntään kuuluviin juuri sen hajautuneisuuden vuoksi.

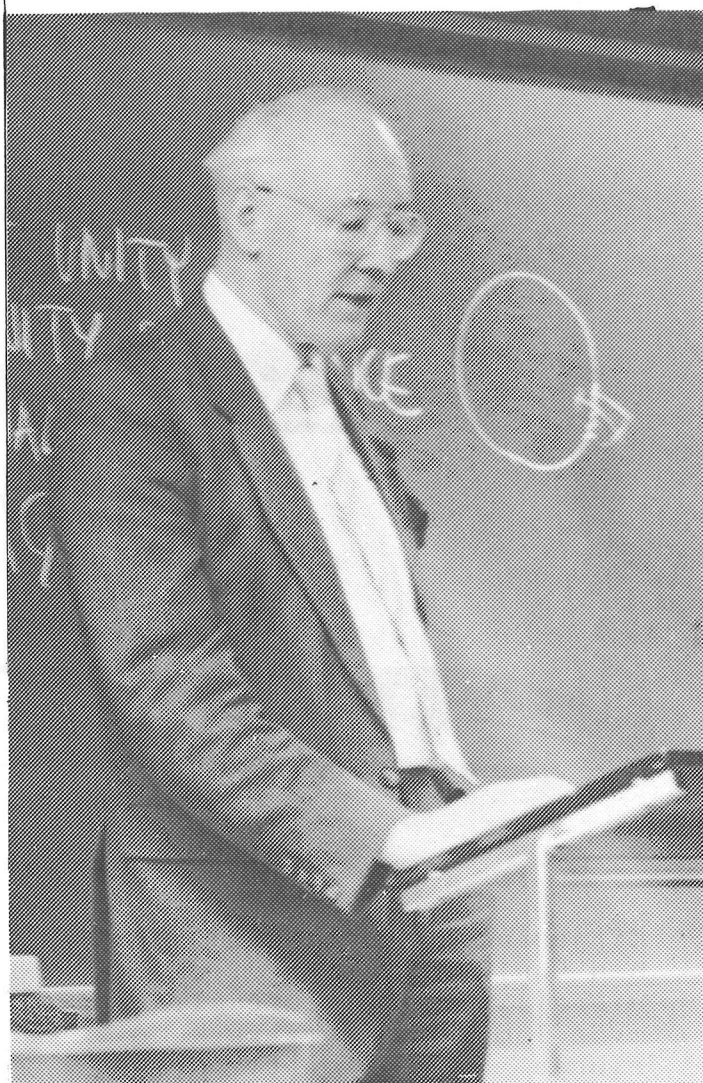
Hallinnollisten tehokkuusvaatimusten tulo kirjastoon hän näki myös ongelmallisena siinä mielessä, että tehokkuutta osoittavien mittareiden osoittaminen on vaikeaa. Resurssien tehokkaampaa käyttöä tarvitaan, mutta kuinka sen toteutuminen voidaan todistaa päättäjille onkin vaikeampaa. Pelkkä vakuuttelu ei enää todellakaan riitä.

Kansalliskirjaston on pysyttävä kehityksessä mukana ja osattava vastata mm. uusien aineistomuotojen markkinoilletulon aiheuttamiin muutoksiin. Toiminnassa on herättävä siihen, ettei enää tuoteta vain painettua aineistoa vaan että vuosittain ilmestyvistä nimekkeistä ei-painetussa muodossa ilmestyy yhtä paljon kuin painetussakin. Uusien aineistomuotojen käsitteilyyn ei vielä ole tarpeeksi varauduttu vaikka ne vaativat täysin omat säilytysmenetelmät ja koko käsittely prosessi on täysin erilainen.

Vakava ongelma on painetun aineiston tuhoutuminen. Hap-pamelle paperille painetut julkaisut hajoavat pölyksi. Linen antaman esimerkin mukaan konservointiin olisi British Libraryssa käytettävä 10 miljoonaa puntia vuosittain, jos kokoelmien haluttaisiin säilyvän vähintään 500 vuotta.

Kansalliskirjastotoiminnan ongelmia kartoittaessaan Line puuttuu viimeksi koko institution ja siinä työskentelevien ihmisten perinpohjaiseen konservatiivisuuteen ja vanhoihin perinteisiin toimintamuotoihin pitäytymisessä. Muutosvastarinta on Linen mukaan todella voimakasta!

Millaisia toimintoja kansalliskirjaston sitten pitäisi harjoittaa ja kehittää? Maurice B. Line esitti kokonaisuudessaan 11 kohtaisen jaottelun kansalliskirjaston toiminnoista. Jaottelu pohjaa hänen tekemäänsä tutkimukseen, joka julkaistaan lähiaikoina.

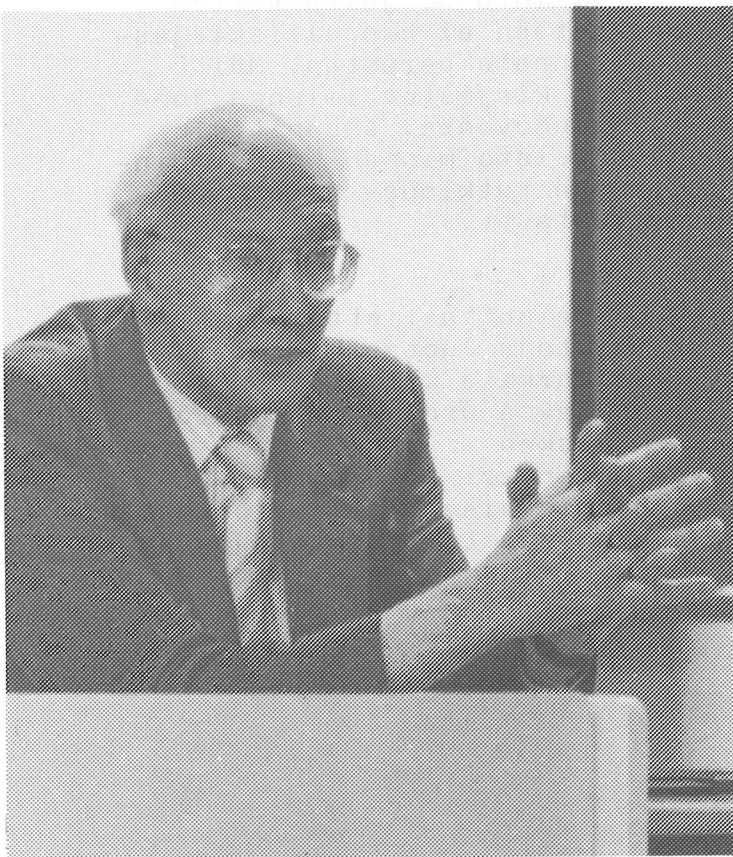

Lähdettäessä tarkastelemaan kansalliskirjastojen toimintoja on lähtökohdaksi otettava jaottelu ensisijaisiin ja toissijaisiin toimintoihin. On otettava huomioon ettei samanlainen järjestelmä sovelu kaikkiin maihin ja on myös uskallettava pohtia onko perinteisen ajattelun mukainen kansalliskirjasto edes tarpeellinen kaikkialla. Voitaissiinko nämä toiminnat hoitaa jollakin muulla tavalla. Toimintoja suunniteltaessa on siis löydettävä kansallisella tasolla tarvittavat palvelut, laitettava ne tärkeysjärjestykseen ja punnittava niitä myös kustannus-hyöty -analyysin keinoin.

Seuraavassa Linen jaottelu kansalliskirjaston tehtäviksi. Kansalliskirjaston tehtävänä on kansallisten julkaisujen kerääminen ja säilytys. Myös audiovisuaalisen ym. aineiston hankkimisesta ja säilyttämisestä on huolehdittava. Tähän perinteiseen tehtävään ei kirjastoa kannata pelkästään perustaa kehitysmaissa kun taas suuressa teollisuusmaassa se saattaisi olla oikeutettua. Linen esimerkin mukaan Britaniassa ilmestyy niin paljon materiaalia, että vain 70 prosenttia saadaan British Libraryyn. Juna-aikatauluja ym. ei edes haluta, mutta merkittävästäkin(?) aineistosta jää 30 % saamatta. Line olisi valmis karsimaan esim. kioski-kirjallisuuden osuutta niin, että tietyiltä kustantajilta otettaisiin vain muutamia esimerkinimekkeitä, koska ne kuitenkin ovat kaikki samantlaisia. Toisaalta Tämänpäivän roska on huomispäivän sosiologiaa, kuten Line asian kristalisoi.

Kansallisbibliografian tuottamisen lisäksi kirjaston tulisi taata kirjauksiin käsikirjoitusta samoin kuin muiden maiden kansallisbibliografioihin ja erilaisiin tietokantoihin. Aineiston hoito ja säilyttäminen on koettu mahdolliseksi jakaa eri korkeakoulukirjastojen kesken.

Kansalliskirjaston tulisi taata myös aineiston käyttöön saanti kaukopalvelun, kokonaisuuden tiedottamisen ja erilaisten konsulttipalveluiden avulla. Julkaisujen vaihto kotimaahan ja etenkin ulkomaille on yksi, vaikkakin pieni toimintamuoto.

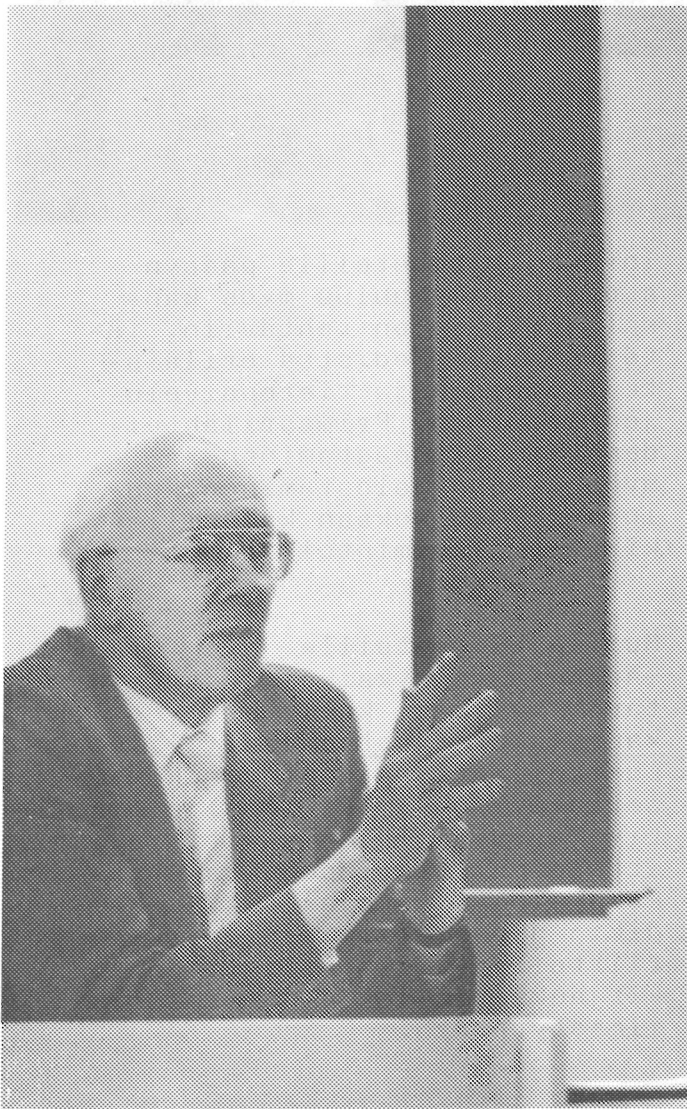

Informaatiolähteille pääsyn avustaminen kuuluu myös kansalliskirjaston tehtäviin. Tätä toimintaa edistää erilaisien oppaiden ja tietopalvelujen luominen. Primaarilähteiden käyttöön opastaminen ja myös tiedon jalostaminen kuuluvat Linen mukaan kansalliskirjaston toimintoihin.

Muille kirjastoille ja informaatiopalveluyksiköille annettavat palvelut kuuluvat myös kansalliskirjaston profiiliin. Luettelointi, sidonta ja konservointi ovat näitä palveluja. Line arvosteli kärkevästi luetteloinnin perinpohjaisuutta koko aineiston osalta. Vähempikin nippeliasioiden erittely riittäisi, sillä useinmiten kirjaukset ovat jo antiikkisia ilmestyttyään.

Jaottelunsa lopuksi Line esitti toimintoja, joita varten pelkästään ei kansalliskirjastoa kannata perustaa. Näitä olivat kirjastotoiminnan johto ja neuvonta, suunnittelu ja yhteistoiminnan koordinointi sekä tutkimus- ja kehittämistehtävät.

Line painottaa, että näitä toimintoja luotaessa olisi hyvä harkita kansallisen vastuun jakoa useiden kirjastojen kesken. Jako voidaan tehdä monin eri tavoin esim. aiheenmukaisesti, aineistomuodon mukaan tai toimintojen mukaan.

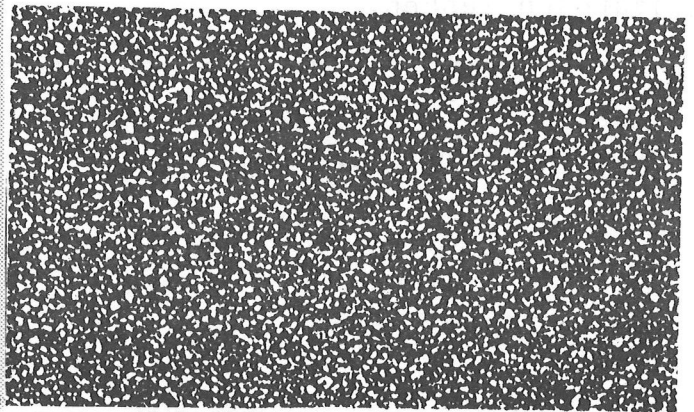

Kansalliskirjastoa suunniteltaessa tuli kuitenkin aina lähteä kysymyksestä: Tarvietaanko erillistä kansalliskirjastoa?

Sillä Linen mukaan yksikään maa ei tarvitse välttämättä kansalliskirjastoa. Tarve perustaa kansalliskirjasto riippuu kunkin maan tavoitteista ja esim. kansallisen julkaisutoiminnan laajuudesta. Kunkin maan tarpeet on tarkkaan harkittava ja asetettava tärkeysjärjestykseen. Teollisuusmailla on erilliseen kansalliskirjastoon kyllä varaa, mutta ne eivät sitä oikeastaan Linen mukaan tarvitse, sillä tehtävät hoituvat muutenkin. Toisaalta kehitysmaissa kansalliskirjasto tarvittaisiin juuri muihin kuin pelkän dokumenttituotannon keräämiseen, joka on oieikutettua vain suuren julkaisutuotannon maissa.

Esitelmänsä lopussa Line kietytti kokoavasti yhteen kansalliskirjaston ongelmia ja toimintoja koskevan esityksensä toteamalla, että olemassaoleva tai perustettava kansalliskirjasto ei saa olla staattinen. Sen on seurattava aikaansa ja ennakoitava tulevaisuutta. Staattisuus tappaa muuten hyvänkin kirjaston varmasti, joskin ehkä hitaasti.

KH

Sarvikuono päättävät kirjastojen rahoista!

Kirjastopoliittinen yhdistys KPY järjesti perinteisen syysseminaarin Tampereella marraskuun alkupuolella. Tämänkertaisen seminaarin teemana oli KIRJASTOT JA RAHA. Seminaariin oli kutsuttu alustamaan apulaiskaupunginjohtaja Kaarina Suonio, vt. apulaisprofessori Reijo Savolainen sekä tutkija Osmo Kuusi. Kullekin alustajalle oli varattu aihe, josta kukin kuitenkin poimi esiin omien intressiensä mukaisia painotuksia.

KPY:n puheenjohtaja Irja Peltonen avasi seminaarin perustelemalla teeman sillä että raha tulee kirjastoille entistä tärkeämmäksi - vapaakuntakokeilu ja valtion-apujen muutos aiheuttaa sen ettei kirjasto enää saa varojaan itsestäänselvinä osuuk-
sina kuntien ja valtion bud-
jeteista.

Peltonen kertoi myös esimerkin kuinka tiettävästi ensimmäinen kirjasto Suomessa on lakkautettu rahan takia. Valtion tietokonekeskuksen kirjasto lakkautettiin, koska se ei ollut tarpeeksi tehokas, se oli hallinnollisesti väärässä paikassa, kirjasto ei tarjonnut riittävän kehittyneitä toimintoja eli oli vain hankintakeskus sekä kirjasto ei tarjonnut riittävän ajanmukaisia kokoelmia eli se oli vain arkisto. Kirjasto hajautettiin hallinnollisesti tulosityksiköihin ja nyt jokainen toimisto huolehtii omista tarpeistaan. Siitä miten tämä käytännössä tapahtuu ja perustetaanko kirjastoja on vielä arvailujen varassa. Voi myös kysyä olisiko vanha kirjasto palvelleet tarpeita paremmin, jos sen toimintaa olisi kehitetty.

Kaarina Suonion alustuksen aiheena oli kysymys ONKO KUNNILLA VARAA KIRJASTOPALVELUIHIN ? Suonio piti kysymyksenasettelua aivan turhana, sillä kyllä kunnilla on varaa - kysymys ei ole rahasta vaan jostakin aivan muusta. Kirjaston menot vuonna 1987 olivat 0,8 % kaikista Tampereen kaupungin menoista. Jos näin pienen summan kysessä ollen puhutaan rahan puutteesta, niin se on muiden ongelmien piilottamista, totesi Suonio.

Suonio muistutti puheessaan että kirjasto on tärkein kansallinen kulttuuripalvelu. Palvelut ovat jokaisen saatavissa niin fyysisesti kuin psyykkisestikin. Suonio painotti että kirjastojen ei pitäisi kehityksen ja uusien toiminta muotojen keskellä unohtaa perinteisiä palvelujaan. Hän veti analogian kansalais- ja työväenopistoihin, jotka haluavat modernisoida ilmettään tarjoamalla ammatillisia kurseja kun taas perinteiset harrastuspohjaiset kurssit jäävät vähemmälle.

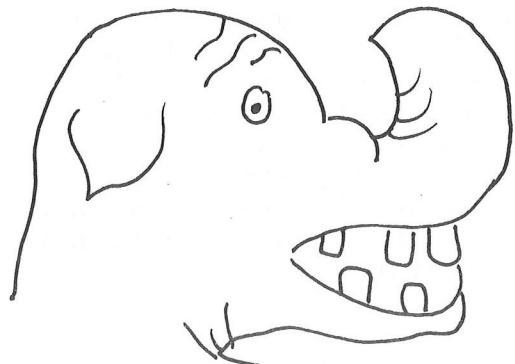
Maksullisuuskeskustelu tuli läpi myös Suonion puheessa. Hän tarkasteli pitkään mitkä yleisen kirjaston tarjoamat palvelut tulisi olla maksuttomia ja mitkä puolestaan maksullisia. Suonio tuli tulokseen, että tietokantojen käytöstä tulisi periä maksua käyttömaksujen ja tietoliikennekennemaksujen perusteella, mutta kirjastonhoitajan neuvonta ja työ tulisi olla asiakkaalle maksutonta.

Maksullisuuskeskustelussa kirjastojen tulisi olla valppaina, sillä päätöksiä tekevät eivät ole kaikkein ahkerimpia kirjastojen käyttäjiä, eivätkä he tunne tarjottuja palveluja. Tulevaisuuden maksuttomuuskeskustelua eivät käy arvofilosofit vaan sarvikuonot, totesi Suonio.

Suonio povasú hidasta, mutta varmaa valtiosuukisien pienenemistä. Saahan kirjasto nykyisin korkeampaa valtiosuuta kuin esim. sosiaali- ja terveydenhuolto. Jos kunnille annetaan valtiosuus tulevaisuudessa könttäsunnana, niin nykyiset korkean valtiosuuden toiminnot joutuvat kärsimään. Tätä kehitystä edesauttaa niin päätäjien tietämättömyys kirjastopalveluista kuin pienten lukujen laki eli missä määrärahat ovat pieniä ja niin myös käsitettäviä, sieltä ollaan valmiit nipistämään. Jos summat ovat suuria ja menevät yli hahmotuskyvyn niin niihin ei osata puuttua.

Lopuksi Suonio maalasi kuitenkin valoisan tulevaisuudenkuvan. Yhdysvaltalaisen tulevaisuudentutkijan Naisbitin teesein. Tulevat vuosikymmenet ovat kulttuurin. Teknologia kehittyy, muttei pysty antamaan vastauksia, mutta kulttuuri voi näitä vastauksia antaa.

Keskustelussa Heikki Poroila julisti pessimistisyyttään ja totesi, että kirjastolla on toki ystäviä, mutta sarvikuonot tekevät päätökset. Hän toteasi myös, että Suomessa on 200 kuntaa, jotka pitävät kirjastoa yllä vain pakosta. Mitä tapahtuu kun päätösvalta siirtyy kuntiin ? Keijo Perälä oli vakuuttunut ettei suuria muutoksia tapahdu. Kirjastonhoitajat ovat aina horkassa kun jotain uudistuksia suunnitellaan.

Reijo Savolainen piti esitelmän KIRJASTO- JA INFORMAATIO-PALVELUJEN RAHOITUSMAHDOLLISUUKSISTA. Savolainen ilmoitti keskittyvänsä yleisiin kirjastoihin ja käsittelevänsä kysymystä lähinnä ideologisen keksustelun tasolla. Savolainen esitteli aluksi yleisen kirjaston idean kehitystä antiikista nykypäiviin ja tärkeimpiä yleisten kirjastojen kehitykseen vaikuttaneita ajanjaksoja.

Rahoitusmahdollisuuksien vertailu pohjoismaissa toi näkyviin kentän erilaisuuden. Tanskassa vuonna 1964 toteutettu kirjastopakko toi jokaisenn kuntaan kirjaston. Pakkolaki oli tehokas ja toiminnot kehittyivät nopeasti. 70-luvulla tapahtunut kuntien väheneminen 1200sta 300taan vaikutti myös kirjastojen asemaan. Tanskassa luovuttiin automaattisesta valtionavusta 1983, jonka jälkeen apua on ollut mahdollista saada vain erityistarkoituksiin. Tänä vuonna toteutuneen lain mukaan kirjastot voivat kunta-kohtaisen harkinnan mukaan periä maksua video- ja cd-aineistosta.

Norjassa on vuodesta 85 annettu valtionapu könttäsuumina ja sen seurauksena koulu- ja kulttuuritoimi taistelevat samoista määrärahoista. Valtionapua on mahdollista saada myös tapauskohtaisesti erityistarkoituksiin. Maksuttomuusperiaate elää vielä vahvana Norjassa. Ruotissa ei ole lainkaan kirjastolakia ja nyt halutaankin laki maksuttomuuden turvaamiseksi.

Maksullisuuskysymyksiä on hyödyllistä lähestyä sivistysdemokratian ja käyttödemokratian käsitteiden kautta. Taataan ko kaikille samat palvelut vai annetaanko sen maksaa joka käyttää ?

Tulevaisuuden tutkija Osmo Kuusi taloudellisesta suunnittelukeskuksesta esitti laajoja tulevaisuuden ennusteita vastatessaan kysymyseen MILLAISISTA KIRJASTOISTA YHTEISKUNTA ON VALMIS MAKSAMAA ?

Kuusen esityksen pohjana oli jaottelu jonka mukaan yhteiskunta on valmis maksamaan toiminnoista, jotka ovat sen arvojen mukaisia, toiminnoista, jotka osataan hoitaa kirjastoissa, toiminnoista joihin kirjaston tilat, toiminnot yms. ovat sopivia sekä sellaisista toiminnoista, joille ei ole muita maksajia.

Kuusi käsitteli esitelmässään laajasti yhteiskunnan rakennemuutosta, ikärakenteen kehitystä, koulutustarpeen jatkuvaa kasvua ja siirtymistä taitoyhteiskuntaan. Miten kirjastojen pitäisi reagoida lisääntyvään vanhusväestöön ja kuinka kirjasto on mukana koulutuksen jatkuvassa lisääntymisessä kun koneenkäyttäjistä tehdään tekniikan tohtoreita.

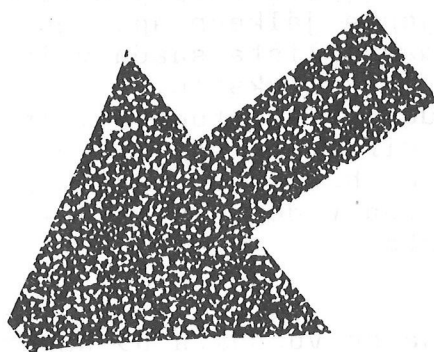
Tulevaisuuden ennuste osaamisen yhteiskuntaan siirtymistä asettaa meidät myös pohtimaan kenelle kirjaston tulisi välittää tietoa osaamisen yhteiskunnassa. Tulisiko kirjaston välittää tietoa osaaville heidän erityistarpeisiinsa, nuorille(kaikille) heidän tiedonhaun virittämiseksi, vanhoille elämän mielekkyyden ylläpitämiseksi vai syrjäytyneille heidän pelastamiseksi takaisin yhteiskunnan jäseniksi.

Nämä kysymykset ovatkin tarpeen pohdintojen ja toimintastrategioiden suunnittelemiseksi, sillä tiedollinen syrjäytyminen saattaa olla huomattavasti vakavampi ongelma tulevaisuudessa kuin taloudellinen syrjäytyminen.

Tampereella järjestettiin leivänosto lakko 13.-19.11. Kalliin leivän ostoboikotti ei alentanut leivän hintaa eikä suuressa määrin vähentänyt leivän menekkiä vähittäiskaupoissa, ainakaan paikallisen valtalehden mukaan, niin ainakin keskustelua synnytettiin ja reseptejä jaettiin keskustorilla kaikille halukkaille.

Keskustorilla myytiin myös leipäliikkeen leipomaa leipää oikeaan, omakustannushintaan. Leivän myynti ei todellakaan ollut leipälakon pääpointti, mutta monet ihmiset pettyivät kun halpaa leipää ei ollutkaan aamutuntien jälkeen enää jäljellä. Leivän menekki oli taattu - hamstraajat iskivät heti aamusta, ja perusteena ostamiselle oli lähinnä se että halvalla saa. Niin nykyisinhän ostetaan sitä mitä halvalla saa - harvempi miettii mitä todella tarvitsee.

Sitä kuinka moni leipoi itse ja oli ostamatta leipää lakkoviikolla on vaikea arvioida, mutta hyvin lyhyellä varoitusajalla organisoitun ja pienellä joukolla toteutetun tempauksen saama julkisuus tiedotusvälineissä ja ihmisiltä saatu palaute osoittaa, että kampanja oli oikeaan osunut. Tilaus tämänkaltaiselle kansalais-toiminnalle on selvästikin olemassa, on teemana sitten mikä tahansa ihmisiä askaruttava ongelma tämän päivän Suomessa.

S Ä M P Y L Ä T

24 kpl a 30 penniä

5 dl vettä
 50 g hiivaa
 2 tl suolaa
 1/2 dl öljyä
 1,5 dl pellavansiemeniä
 4 dl kaurahiutaleita
 9 dl sämpyläjauhoja

Liota pellavansiemeniä pari-tuntia 1 dl:ssä vettä. Liuota hiiva lämpimään veteen lisää suola, öljy, kaurahiutaleet ja pellavansiemenet. Lisää jauhoja ja alusta taikinaa niin, että se irtoaa astian reunoista.

Nostata lämpimässä kaksinkertaiseksi.

Leivo sämpulöiksi ja nostata jälleen lämpimässä.

Paista 225 °C noin 15 min.

ERIKOISKIRJASTOJA

N. NRO 3

UUDEN VALAMON LUOSTARI HEINÄVEDELLÄ ON MONELLA TAPAA MIELENKIINTOINEN PAIKKA. SIELLÄ ELÄÄ YHTEISELÄMÄÄ KAHDEKSAN MUNKKIA, JOITAKIN NOVIISEJA, EPÄLUKUINEN JOUKKO TALKOOLAISIA, SIVAREITA JA KANSANOPISTONOPISKELIJOITA. LUOSTARILLA ON OMA KIRJASTO, JOKA VUODESTA 1984 LÄHTIEN ON SIJAINNUT SAMASSA RAKENNUKSESSA KONSERVONTILAITOKSEN KANSSA.

Valamon kirjastolla on pitkät perinteet: todistettavasti kirjastotoimintaa on harrastettu 1400-luvulta lähtien, luultavasti jo ennen sitäkin.

Kirjastossa on itse asiassa kaksi kokoelmaa. On Laatokan Valamosta pelastettu 30.000:n niteen venäjänkielinen kirja- ja käsikirjoituskokoelma, joka on ainoastaan tutkijoiden käytettävissä. On myös uusi, lahjoituksin ja hankinnoin kartutettava 16.000:n niteen kokoelma, joka on luostarin väen ja pitempi-aikaisten vierailijoiden käytettävissä. Hyllyiltä löytyy tietysti ortodoksisista ja teologista kirjallisuutta, mutta myös kirjoja rauhanliikkeistä, ympäristönsuojelusta ym. sekä kaunokirjallisuutta Laila Hieta-miehestä Tito Collianderiin.

Kirjasto on elävä osa luostarikokonaisuutta. Valamo on siitä ristiriitainen paikka, että siellä yhdistyy sisäinen hiljaisuus maailman hälinään. Vuosittain Valamossa käy n. 100.000 vierailijaa.

Luostari on halunnut avata ovensa kaikille kyselijöille ja utelijaillekin riippumatta uskonnosta, kansallisuudesta tai sukupuolesta. Osoituksena avoimuudesta on myös luostarin yhteydessä toimiva kansanopisto, jossa järjestetään kursseja mm. ortodoksisuudesta, ikonimaalauksesta ja luonnonmukaisesta elämäntavasta.

Yksi tapa tutustua Valamoon on mennä talkoolaiseksi tai osallistua jokakesäisiin kansainvälisiin työleireihin. Tai huom. kaikki seuraavaa työpaikkaa miettivät kirjastoinimmeiset: kirjastonhoitajan paikka vapautunee piakkoin. Taatusti ainut kirjasto Suomessa, jossa voi saada apulaisekseen munkin!

EPO

LEHTIÄ LEHTIÄ

Suomessa ilmestyy noin 4500 aikakauslehteä ja koko maailmassa noin 300 000. Miten tästä määrästä tavallinen yleinen kirjasto valitsee omansa? Se voi olla vaikeaa, etenkin, kun kirjastoilla ei yleensä ole lehtivalintaperiaatteita.

Vuoteen 1987 asti lehtien asema kirjastoaineistoa valittaessa oli selvä: valtionosuuteen oikeuttavat lehtihankinnat saivat olla enintään 10 % kunnan kirjallisuusmäärärahasta. Rajoitus on poistettu. Lehdet ovat tasavertaisia kirjojen kanssa, mutta tiedonsaanti tarjolla olevista lehdistä on vaikeaa.

Lehtivalinnalle on olemassa erilaisia apuneuvoja. Yleisimmin käytettyjä ovat näytenumerot, suurten kirjastojen ja kirjakauppojen kokoelmat, asiakkaiden ehdotukset, lehtiä esittelevät ja arvioivat julkaisut, erilaiset käyttötutkimukset sekä koulutustoitinnan kautta saatu tieto.

Lehtien näkyväsitekeminen ja asiakkaiden kiinnostuksen herättäminen uusiin lehtiin koetaan ongelmaksi useissa kirjastoissa. Ruotsissa on kokelitu lehtien järjestämistä aihealueisiin perinteisen aakkosjärjestyksen sijasta. Lehtien tiimoilta on järjestetty teemapäiviä ja lukijataapaamisia, joissa esitellään kuukauden lehti tai viikon artikkeli. Vastaavat tarpeet havaittiin myös Vaantaal-la toteutetussa KIRJASTOP-projektissa, jossa tutkittiin lehtien käyttöä pääkirjaston

lehtialueella. Tämän projektin kautta saadaan tietoa kirjastosta lehtien välityskanavana, lehtien käytöstä ja käyttäjistä myös muille kirjastoille.

Lehtiä luetaan kirjastoissa ahkerasti. Kyselyissä on saatu selville, että lehtien lukijat käyvät säännöllisesti kirjastossa lukemassa - yli puolet vastaajista viikottain. Mitä sitten luetaan? Vaikka kirjastojen lehtikokoelmat poikkeavat hieman toisistaan on kyselyissä saatu täysin samankaltaisia tuloksia. Suosituimpia lehtiä ovat sanomalehdet, yleisaikakauslehdet ja ns. naistenlehdet sekä tekniikan lehdet. Sen sijaan pienryhmälehtiä - erityisesti pienlevikkisiä kulttuuri- ja mielipidelehtiä - luetaan vähän. Kuitenkin näillä lehdillä on oma vakiintunut lukijakuntansa.

Lehtikyselyissä on havaittu vieraskielisten lehtien kasvava merkitys. Muiden kuin suomen- ja ruotsinkielisten lehtien kysyntä on lisääntynyt. Kirjaston pitäisi pyrkiä tyydyttämään niin suomalais-tem tarpeita lukea kansainvälisiä lehtiä, mutta myös turvata pakolaisten, siirtolaisten ja kielellisten vähemmistöjen tarpeet lehtiä omalla kielellään. Kirjasto on usein ainoa kulttuuri-instituutio, joka pystyy nopeasti tyydyttämään näitä uusia tarpeita.

KYLTYYYRIA KYLTYYYRIA KYLTYYYRIA KYLTYYYRIA KYLTYYYRIA KYLTYYYRIA KYLTYYYRIA KYLT

TALVISOTA!

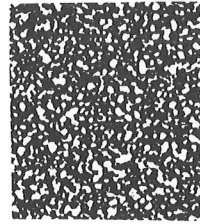
ELOKUVAT

O: PEKKA PARIKKA. T: NATIONAL FILM OY, MARKO RÖHR, KYMMENE OY, SYP. N: TANELI MÄKELÄ ET. AL. K: ANTTI TUURI. Ä: KARI SOHLBERG. L: KEIJO VIRTANEN. M: JUHA TIKKA. KESTO: 3 h 15 min.

Oikeestaan mä menin kattoon tätä leffaa ihan vaan ton Tanelin takia, se kun on niin huomattavan söpön näkönen mies, ja olkoonkin ny naimisissa sen Bryggaren kanssa, niin kuiteski täytyy sanoa, ett yks mun värisyttävämpiä elokuvaKOKE-MUKSIA oli se kun Taneli oli junalta vastassa tota Eeva Elorantaa siinä Pohjanmaaleffassa, niin suomalainen mies, niin suomalainen mies, että ihan heikkoo teki, ei edes avannu auton ovee, puhumattakaa, että olis tullu ULOS autosta ja halannu, ja sitte voittekste kuvitella: kun se, Taneli SIIS oli Suomenlinnassa siinä Ryhmiksen Tarussa hobittina, niin mie pääsin kätteleen sitä, no, pääsi ne pari sataa muutakin jotka tuli sen päivän näytökseen, mutt kuiteskii... jaajotain siitä talvisodasta, se oli kait yks rytinä sillo viiskyt vuotta sitte vähän sen jälkeen kun toi Tuulen viemää oli ollu ensi-illassa

EPO

VAIMOKE?

KIRJAT

VAIMOKE : ROMAANI / HILJA VALTONEN. - 6.p. - HKI : OTAVA, 1956. - (JOKA KODIN TÄHTIKIRTO). - 271 S.

Hilja Valtonen on lempikirjailojoitani. Kuka olisi yhtä nasevasti osannut kuvata nuoren, itsellisen naisen kamppailua tulevaa väistämätöntä avioliittoa ja miestä vastaan? Kysyn vaan.

Myös tässä jo klassikon maineen saavuttaneessa Vaimoke-romaanissa on kysymys tästä naisen joutumisesta uusintamistyön ikiliikkujakahleisiin tänä emansipatorisena naisnäkökulman aikana. Valtonen hahmottaa omintakeisella, humoristisella tavallaan miten kanttori Leivon nuorimmasta tyttärestä, rohkeasta, nokkelasta, sievästä ja musikaalisesta Kirstistä tulee - eräiden tässä paljastamatta jäävien - vaiheiden jälkeen agronomi Esko Latvan kuuliaisen ja sievä vaimo. Suositte- len erityisesti yliopistonkirjastoihin ja sosiologian tenttivaatimuksiin.

EPO

KYLTYYYRIA KYLTYYYRIA KYLTYYYRIA KYLTYYYRIA KYLTYYYTIA KYLTYYYRIA KYLTYYYRIA KYLTYYYRIA

**Kirjastotiedettä
ja
informatiikkaa
tekemässä:**

opinalan kehityssuuntia
Suomessa

Raportti Kirjastotieteen ja informatiikan
yhdistyksen 10-vuotisjuhlaseminaarista
26.—27.5.1989 Tampereella

Toim. Merja Viljakainen-Tiittanen

Kirjastotieteen ja informatiikan yhdistys 1989

Lähettäjä:
UDK ry c/o Kirjastotieteen
ja informatiikan laitos
PL 607, 33101 TAMPERE

2